

dejstva:

Američani za zalivanje trate vsak teden porabijo toliko vode, da bi se z njo vsi ljudje na svetu lahko prhali štiri dni!

Pipa iz katere kaplja, potroši 25 litrov vode na dan.

Povprečna poraba vode vsakega Slovenca v gospodinjstvu je približno 50 m³ letno, oziroma 146 litrov dnevno. V mestih je poraba vode trikrat večja ko na vasi. Največjo porabo pitne vode v Evropi ima Španija - 265 litrov, najmanjšo pa Litva - 85 litrov na dan. Američan pa povprečno porabi 425 litrov vode na dan.

Namesto kopanja v banji, se raje tuširajmo. Pri kopanju porabimo več kot 100 litrov tople vode. Med štiriminutnim tuširanjem pa manj kot polovico te količine.

Največji porabniki vode doma so stranišče, pralni stroj in pomivalni stroj!

Za izdelavo enega časopisa se na dan porabi 250.000 litrov vode, za izdelavo enega avtomobila pa 450.000 litrov.

Vsak od nas mora prispevati k varčevanju z vodo!

voda v tujih jezikih

varčujmo s pitno vodo!

Pitna voda je voda, ki po mikrobioloških, fizikalnih, kemičnih in radioloških lastnostih ter po vsebovanosti pesticidov in drugih stupov ustreza merilom, predpisanim v pravilniku o higieni neoporečnosti vode. Higieno neoporečna voda se uporablja za javno preskrbo prebivalstva in za proizvodnjo živali namenjenih prodaji. Največ pitne vode porabita industrija in kmetijstvo, čeprav bi jim zadostovala že prečiščena voda.

Uporabljena voda, ki priteče iz naših hiš je odpadna voda. To je umazana mešanica vode iz stranišč in kuhinj ter milnate vode iz naših kopalnic. Odpadne vode je potrebno prečistiti, preden jih vrnemo nazaj v reke ali morje. V zahodni Evropi se prečisti vedno več odpadnih voda, zato postajajo naše vode čistejše. V vzhodni Evropi in na Balkanu je drugače, saj tam prečistijo manj odpadne vode, zato je pitna voda še vedno večkrat onesnažena. Težava je tudi, da lahko v pitno vodo prispejo kemikalije t.j. pesticidi, ki jih kmetje uporabljajo, da bi zaščitili pridelek pred žuželkami in gnojila, ki rastlinam pomagajo pri rasti. Zaradi njih lahko tudi zbolimo.

Najboljša pitna voda je podtalnica!

angleško = water
esperanto = akvo
francosko = eau
italijansko = acqua
nemško = Wasser
portugalsko = água
špansko = agua
švedsko = vatten

zloženko je pripravila
in izdala

TRZIN
Občina Trzin
Mengeška 22
1236 Trzin

zloženko je pripravljena v
v okviru akcije

PROGRAM VARČEVANJA S PITNO VODO

oblikovanje in izbor besedila: Katja Žagar
priprava za tisk in tisk: tiskarna PREMIERE, d.o.o.
naklada: 2000 izvodov
Trzin, avgust 2005

Uporabljeni viri in literatura: Vzemite manj, imejte več. MOP, 2005. Save water 49 ways, AWES, 2005. Water saving tips, WUW, 2005. Jifijev Ekokviz: voda, 2005. Kaj ogroža pitne vire vode v Ljubljani, JP VOKA, 2002. Voda, SEG, 2002.

po podatkih Ministrstva za okolje in prostor je značilna povprečna porazdelitev porabe vode v gospodinjstvu na osebo v enem dnevu naslednja:
5 litrov za kuhanje
10 litrov za pomivanje
20 litrov za pranje
50 litrov za kopanje in umivanje
povprečno ena oseba v gospodinjstvu na dan porabi 146 litrov vode!

24 nasvetov za varčevanje s pitno vodo!

varčevanje z vodo doma:

1. Ne zlivajmo vode v odtok, če jo lahko še kako drugače uporabimo, na primer za zalivanje sobnih rož ali vrta, za čiščenje. Za zalivanje vrta zbirajmo tudi deževnico, namesto da uporabljamo vodo iz pipe.

2. Prepričajmo se, da voda v stanovanju nikjer ne pušča.

3. Če voda kaplja iz pipe, pipo popravimo. Če iz pokvarjene pipe kaplja en sam dan, je to že do 50 litrov vode.

4. Ugotovimo ali nam pušča straniščni kotliček! Vsakič ko v stranišču potegnemo vodo, se okoli 20 litrov čiste vode spremeni v umazano. Najbolje je, da kupimo splakovalnik z možnostjo izbiranja količine porabljene vode, tako prihranimo do 40 m³ vode letno.

5. Izogibajmo se spiranju stranišča, če to ni potrebno. Papir, robčke, insekte raje vrzimo v smetnjak.

6. Skrajšajmo čas vsakodnevnega tuširanja.

7. Pri kopanju v kadi uporabimo minimalno možno količino vode in zaprimo odtok še preden pričnemo s točenjem vode.

8. Vedno naj bo pipa zaprta, medtem ko se brijemo, umivamo obraz ali ščetkamo zobe. Sicer se v prazno izteče 11 do 20 litrov vode na minuto.

9. Pri pranju posode na roke, napolnimo korito z vodo in dodajmo prašek. Nato hitro sperimo posodo pod počasnim curkom vode.

10. Vodo za pitje shranimo v hladilnik, namesto da vsakič ko smo žejni odpremo pipo. Med čakanjem, da iz pipe priteče hladna voda, bi lahko napolnili dvanajst litrskih plastnek.

11. Zmrznjenih stvari ne puščajmo pod tekočo vodo, da se odtalijo. Raje jih čez noč spravimo v hladilnik, da se počasi odmrznejo.

12. Pralni stroj vključimo takrat ko je boben poln, tudi pomivalni stroj prižgimo, ko je poln. Varčni pralni in pomivalni stroji porabita polovico manj vode kot običajni.

varčevanje z vodo v okolici doma:

13. Ne zalivajmo trate preveč pogosto. Splošno velja, da se trato zaliva vsakih 5 do 7 dni poleti in na 10 do 14 dni pozimi. Padavine zadoščajo, da dva tedna ni potrebno zalivati trate.

14. Rastline na vrtu zalivajmo zgodaj zjutraj ali zvečer, ko so temperature najnižje in je najmanj vetra. Takrat je tudi izhlapevanje manjše.

15. Ne škropimo ulice, dovoza ali pločnika. Če uporabljamo škropilce trate, jih namestimo tako, da bodo škropili samo trato in druge rastline.

16. Ko kosimo trato, namestimo rezilo na kosilnici nekoliko višje, na vsaj 7,5 cm. Če je trata odrezana višje, spodbuja koreninski sistem, da se globlje razraste in s tem bolj zadržuje vlago iz tal.

17. Ne pretiravajmo z gnojili na vrtu, saj povečujejo potrebo rastlin po vodi.

18. Zastiranje rastlin z okrasnim lubjem ali sekanci kokosovega oreha je primerno, saj preprečuje rast zeli na gredici in ohranja zelo dobre vlažnostne pogoje za rastline.

19. Izogibajmo se postavitvi fontan in drugih vodnih elementov na vrtu, če se uporabljena voda ne reciklira.

varčevanje z vodo na splošno:

20. Zavest o ohranjanju vode ustvarimo že pri svojih otrocih. Ne kupujmo rekreacijskih igrač (vodne pištole), ki stalno potrebujejo vodo.

21. Pozorni bodimo na obvestila o pomanjkanju vode in vedno upoštevajmo navodila in prepovedi porabe v vode v takem obdobju.

22. Izgubo vode povzročajo predvsem; kapljajoče pipe, puščajoči kotliček stranišča, poraba vode pri kopanju in pranju posode ter pri uporabi pralnega in pomivalnega stroja. Spremenimo to!

23. Varčujmo z vodo, ker je to prav!

24. Vsak dan poskušajmo storiti eno stvar, ki bo pripomogla k varčevanju pitne vode, tudi če bo prihranek le minimalen. Vsaka kapljica šteje! In vsakdo lahko nekaj spremeni!

pomembni datumi:

svetovni dan voda: 22. marec
svetovni dan Zemlje: 22. april
svetovni dan okolja: 5. junij

